

КІБЕР
ПОЛІЦІЯ
НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ
УКРАЇНИ

softserve

UnderDefense

ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ

**Збірник наукових праць
V Міжнародної науково-практичної
конференції
ІБІТ 2024**

27 листопада 2024 року

Міністерство освіти і науки України
Державна служба України з надзвичайних ситуацій
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
Національний університет “Львівська політехніка”

ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ІБІТ 2024

Збірник наукових праць
V Міжнародної науково-практичної конференції

27 листопада 2024 року

Львів – 2024

мають давню історію включення жінок в армію (Данія, Норвегія, Польща, Туреччина, Канада, США, Ізраїль).

Інформаційні джерела

1. Davydyuk O. O. (2021). Intehratsiia zhinok do sylovykh struktur v Ukraini: sotsiologichnyi vymir [Integration of Women Into Law Enforcement Agencies in Ukraine: the Sociological Dimension]. Demohrafiia ta sotsialna ekonomika – Demography and Social Economy, 4 (46), pp. 116–133. URL: <https://doi.org/10.15407/dse2021.04.116>.

2. Дискримінація різних соціальних груп у ЗСУ: погляди військових та цивільних громадян. (Березень-квітень 2023). URL: <https://veteranfund.com.ua/analytics/social-group-discr/>

3. Бондарчук Н. В., Кравчук І. І. (2024). Правове забезпечення гендерної рівності у Збройних Силах України. Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. Серія ПРАВО. Випуск 82: частина 2. С. 15–20. URL: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.82.2.2>

УДК 316.346.2

ПОНЯТТЯ ПРО ГЕНДЕРНІ СТЕРЕОТИПИ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ПОВСЯКДЕННЕ ЖИТТЯ ЛЮДЕЙ

*Роман ЯРЕМКО
Оксана ТКАЧИК*

Кафедра практичної психології та педагогіки Львівського державного університету безпеки життєдіяльності, м. Львів, Україна.

Abstract. *These theses explore the nature of gender stereotypes and their impact on various aspects of social and personal life. They examine key types of gender stereotypes and their role in sustaining social hierarchies, fostering discrimination, and contributing to gender-based violence. Special attention is given to how stereotypical thinking affects mental health and influences individual behavior in society. The theses also discuss practical ways to challenge and overcome gender stereotypes, aiming to create a more equitable society and improve the well-being of all its members.*

Keywords: *gender stereotypes, gender equality, social roles, discrimination, societal norms.*

Анотація. *Тези присвячені аналізу природи гендерних стереотипів та їхнього впливу на різні аспекти суспільного і особистого життя. Розглянуто основні типи гендерних стереотипів та висвітлено їхнє значення в контексті закріплення соціальної ієрархії, дискримінації та гендерно зумовленого насильства. Особливу увагу приділено наслідкам стереотипного мислення для психологічного здоров'я та впливу на поведінку індивіда у соціумі. Також, проаналізовано шляхи подолання гендерних стереотипів задля змін у суспільстві на краще та добробуту для всіх його членів.*

Ключові слова: *гендерні стереотипи, гендерна рівність, соціальні ролі, дискримінація, суспільні норми.*

Гендерні стереотипи зазвичай розглядаються в негативному контексті, оскільки вони впливають на формування помилкових переконань та настанов, які сприяють дискримінації й насильству. За визначенням Ліппмана, стереотипи є “образами в нашій голові” [1, 317 ст.], що формують сприйняття реальності та визначають очікування від поведінки людей. Утім, хоча стереотипи виконують функцію когнітивного спрощення, полегшуючи процес осмислення складної реальності, вони призводять до серйозних негативних наслідків на соціальному та індивідуальному рівнях. Завдяки спрощенню когнітивних процесів стереотипи сприймаються автоматично, що дозволяє уникнути складного аналізу. Це знижує готовність індивіда до критичного переосмислення переконань і веде до закріплення стереотипного мислення, роблячи його майже “не підвладним” свідомому контролю.

Значення гендерних стереотипів є особливо важливим, оскільки вони визначають соціальні ролі та моделі поведінки, закріплюють соціальну ієрархію та розподіляють ресурси й можливості між чоловіками та жінками. Гендерні стереотипи формують очікування від чоловіків і жінок у різних соціальних, професійних і сімейних контекстах [4, 70 ст.]. В основі цих уявлень лежать штучні конструкції, зумовлені історичними, культурними й релігійними чинниками, які часто сприймаються як “природні” характеристики статі. Стереотипи укорінюються через вплив сімейного середовища, освітніх установ, засобів масової інформації та культури загалом, створюючи тверді очікування щодо поведінки чоловіків і жінок.

Виділяють кілька основних груп гендерних стереотипів [2]:

- стереотипи маскуліності та фемінінності;
- стереотипи щодо розподілу сімейних та професійних ролей;
- стереотипи щодо змісту праці.

Наприклад, стереотипи, що зображають жінок як об’єкти для задоволення чоловічих бажань, формують культуру об’єктивації та приниження жіночої особистості. Це особливо характерно для медійних образів, представлених у рекламі, кіно та телебаченні, де жінок часто зображують як “пасивних об’єктів”. Унаслідок цього поширюється культура знецінення жінок і виправдання насильницької поведінки щодо них, а суспільство нерідко сприймає сексуальні домагання або інші форми насильства як природну поведінку чоловіків щодо жінок. Або, для прикладу, стереотип про “чоловіки не плачуть” формує в суспільстві небезпечну установку, яка табує прояв емоцій чоловіками, особливо таких, як сум, страх, вразливість. Ідея про те, що сльози та емоційна виразність є ознаками слабкості, примушує чоловіків до емоційного придушення з раннього віку, що негативно позначається на їхньому психічному здоров’ї та соціальній поведінці.

Україна, прагнучи інтеграції до Європейського Союзу, зобов’язана дотримуватись принципів гендерної рівності, що є однією з ключових засад політики ЄС [5]. Важливим кроком у цьому напрямку є усунення гендерних стереотипів та формування культури рівноправ’я.

Гендерні стереотипи створюють фундамент для нерівності та гендерно зумовленого насильства. Вони обмежують свободу вибору, спричиняють тиск на індивідів для відповідності соціальним ролям та стають основою для дискримінаційних практик, що мають серйозні психологічні й фізичні наслідки. Подолання гендерних стереотипів потребує зусиль як на рівні окремої людини, так і на рівні суспільства, для того, щоб кожен мав свободу вибору і можливість для самореалізації.

Висновки. Ключовими шляхами подолання гендерних стереотипів є освіта та підвищення обізнаності, зокрема через програми з гендерної рівності у школах та інформаційні кампанії в суспільстві. Важливо змінити підходи у вихованні дітей, підтримуючи їхні інтереси незалежно від статі. У професійній сфері необхідно забезпечити рівні можливості, справедливий найм і гнучкі графіки. Необхідна зміна культурних стандартів, а також аналіз даних про гендерну рівність для контролю ситуації.

Інформаційні джерела

1. Гаврилів О. (2013). Освічений, але пиячить. До питання національних стереотипів. Вісник Львівського університету, (33).
2. Засади розуміння гендеру та гендерної рівності. (2020). URL: <https://dsns.gov.ua/upload/9/5/8/0/2020-5-20-112-lekcija-1.pdf>
3. Михайлецька А. Ю., Яремко Р. Я. (2024). Статеве виховання як елемент розвитку особистості підлітка. У Особистість в екстремальних умовах: матеріали XI Всеукраїнської науково-практичної конференції – С. 208–210.
4. Саєнко Ю. І., Амджадін Л., & Васильчук М. (2007). Гендерні стереотипи та ставлення громадськості до гендерних проблем в українському суспільстві.
5. Стороженко К. Р., & Гребньов Г. В. (2023). Гендеровані проблеми в українському медіапросторі. UNIVERSUM, (1).

УДК 614.84:316.346.2

ГЕНДЕРНІ ВІДМІННОСТІ У ПІДГОТОВЦІ РЯТУВАЛЬНИКІВ

Ігор КОВАЛЬ

Вікторія ЛАКІШ

Факультет психології та соціального захисту Львівського державного університету безпеки життєдіяльності, м. Львів, Україна.

Abstract. The article examines the issue of gender equality in the field of civil protection, focusing on stereotypes that limit women's participation in this profession. It emphasizes that overcoming stereotypes and integrating gender equality contribute to enhancing professional competence, improving team interaction efficiency, and increasing societal trust in rescue services. The integration of gender equality in rescue services is highlighted as a strategic step toward strengthening the professional capabilities and resilience of the State Emergency Service of Ukraine.

Keywords: stereotype, gender differences, training, rescuers, equality.